

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
А. В. Пантелеймонов

2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ЗАРУБІЖНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

рівень вищої освіти магістр
галузь знань 01. Освіта
спеціальність 014.07. Середня освіта (Географія)
освітня програма «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»
вид дисципліни обов'язкова
факультет факультет геології, географії, рекреації і туризму

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

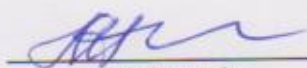
« 28 » серпня 2019 року, протокол № 11

Розробник програми: д. геогр. н., проф. Л. М. Немиць

Програму схвалено на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства

Протокол № 8 від « 27 » серпня 2019 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

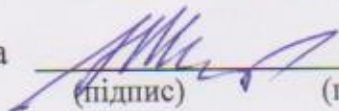
(Немиць Л. М.)
(прізвище та ініціали)

« 27 » серпня 2019 р.

Програму погоджено методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2019 р.

Голова

(підпис)

(Жемеров О. О.)
(прізвище та ініціали)

« 28 » серпня 2019 р.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Зарубіжні освітні технології та системи» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

_____ магістра _____

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) 014.07. Середня освіта (Географія) _____

спеціалізації Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота _____

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. *Метою викладання* навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основними тенденціями і напрямками розвитку освіти у країнах світу, провідними зарубіжними технологіями в освіті, формування у магістрантів умінь і навичок аналізу освітніх систем та технологій, використання зарубіжного досвіду в практиці вітчизняної системи освіти.

1.2. Основними *завданнями* вивчення дисципліни є: формування розуміння цілісного процесу становлення і розвитку зарубіжних систем та технологій середньої школи; обґрунтування сучасних тенденцій розвитку середньої освіти в контексті творення Європейського регіону середньої освіти, її інтернаціоналізації; ознайомлення із системою та структурою середньої освіти у країнах світу; підготовка студентів до роботи у сфері зарубіжної середньої школи.

1.3. *Кількість кредитів* – 4

1.4. *Загальна кількість годин* – 120 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	1, 2-й
Лекції	
24 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
84 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. *Заплановані результати навчання.* Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких *результатів навчання*:

- знати особливості сучасного етапу розвитку освіти в світі та зарубіжних країнах, місце освітнього процесу в різних державах в системі освіти, особливості співвідношення державних і ринкових регуляторів у системі освіти, різні форми фінансування освітніх організацій, менеджмент і маркетинг у зарубіжній системі освіти.
- Вміти аргументувати особливості з питань освітньої політики в зарубіжних країнах, аналізувати і оцінювати економічне забезпечення освіти, розробляти варіанти управління освітньою організацією з урахуванням зарубіжного досвіду, використовувати зарубіжні освітні технології у вітчизняній практиці.
- володіти способами аналізу, тлумачення та опису порівняння освітніх систем, сучасними зарубіжними освітніми технологіями, напрямками реформування системи освіти, прийомами прийняття відповідальних правових і економічних рішень, інтеграції поведінки різних сторін у вирішенні правових і економічних питань управління освітньою організацією.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Зміст, тенденції та особливості розвитку освітніх систем середньої школи у зарубіжних країнах у другій половині XX – на початку XXI століття»

Тема 1. Зарубіжні освітні системи як предмет дослідження і теоретичного узагальнення.

Мета, завдання, основні напрями розвитку навчальної дисципліни; зарубіжні освітні системи середньої школи у науковому просторі; теорія і практика світової середньої освіти в історико-методологічному контексті.

Тема 2. Сучасні психологічно-орієнтовані моделі освіти.

Вільна модель. Особистісна модель. Розвиваюча модель. Активізуюча модель. Формуюча модель. Збагачуюча модель. Інклюзивна освіта.

Тема 2. Сучасні освітні системи Європи, країн колишнього СНД.

Загальна характеристика освітніх систем країн Європейського Союзу. Основні тенденції розвитку освіти у країнах Європейського Союзу. Освітні системи країн колишнього СНД.

Тема 4. Сучасні освітні системи Азії.

Загальна характеристика освітніх систем країн Азії. Основні тенденції розвитку освіти у країнах Азії.

Тема 5. Сучасні освітні системи Америки, Австралії та країн Африки.

Загальна характеристика освітніх систем країн Америки, Австралії та країн Африки. Основні тенденції розвитку освіти у країнах Америки, Австралії та країн Африки.

Тема 6. Перспективні напрями розвитку світових освітніх систем.

Перспективи розвитку світової освітньої глобалізації. Реформування системи освіти в умовах глобалізації.

Розділ 2. Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання у середній школі

Тема 1. Теоретичні основи технологій навчання.

Вимоги постіндустріального суспільства до технологій навчання у середній школі. Сутність поняття «освітня технологія». Технологічний підхід у сучасній освіті: витоки та особливості застосування. Групи і види освітніх технологій.

Тема 2. Предметно-орієнтовані технології навчання.

Традиційна технологія навчання. Технологія повного засвоєння знань. Технологія програмного навчання. Технологія модульного навчання. Технологія диференційованого навчання. Технологія концентрованого навчання.

Тема 3. Особистісно-орієнтовані технології навчання.

Технологія розвивального навчання. Технологія проектного навчання. Технологія навчання як дослідження. Технологія корпоративного навчання. Технологія тренінгового навчання. Коучинг-технологія в освіті. Технологія ігрового навчання. Технологія розвитку критичного мислення. Технологія колективної розумової діяльності. Технологія проблемного навчання. Кейс-технологія навчання.

Тема 4. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті.

Дистанційна технологія навчання. Мультимедійні технології. Хмарні технології. Технологія мобільного навчання. Соціомедійні технології. Технології веб-квестів.

Тема 5. Сучасні технології оцінювання навчальних досягнень учнів.

Тестові технології оцінювання. Технології портфоліо. Технологія рейтингового оцінювання.

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	ср		л	с	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Організація суспільно-географічних досліджень												
Тема 1. Зарубіжні освітні системи як предмет дослідження і	10	2	1			7	10	2				8
Тема 2. Сучасні психологічно-орієнтовані моделі освіти.	10	2	1			7	10	2				8
Тема 3. Сучасні освітні системи Європи, країн колишнього СНД	10	2	1			7	12		2			10
Тема 4. Сучасні освітні системи Азії	10	2	1			7	10					10
Тема 5. Сучасні освітні системи Америки, Австралії та країн Африки	10	2	1			7	10					10

Тема 6. Перспективні напрями розвитку світових освітніх систем	10	2	1			7	10					10
<i>Разом за розділом 1</i>	60	12	6			42	62	4	2			56
Розділ № 2.												
Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання в середній школі												
Тема 1. Теоретичні основи технологій	10	2	1			7	10	2				8
Тема 2. Предметно-орієнтовані технології навчання	10	2	1			7	8					8
Тема 3. Особистісно-орієнтовані технології навчання	11	2	2			7	10		2			8
Тема 4. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті.	10	2	1			7	10					10
Тема 5. Сучасні технології оцінювання	10	2	1			7	12	2				10
Контрольна робота	10	2	1			7	10					8
<i>Разом за розділом 2</i>	60	12	6			42	58	4	2			52
<i>Всього</i>	120	24	12			84	120	8	4			108

4. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість
з/п		Годин
1	Головні тенденції сучасної середньої освіти на початку XXI століття. Історичні передумови формування освітніх систем. Переваги та недоліки сучасних психологічно-орієнтованих моделей середньої освіти.	2
2	Освітні системи у країнах Західної, Північної, Південної, Східної, Центральної Європи. Суцільність освітньої системи в країнах Азії. Суцільність освітньої системи в країнах Азії.	2
3	Освітні системи США та Канади, Мексики та Бразилії. Середня освіта в Австралії: головні риси. Перспективи середньої освіти у світі? Інклюзивна освіта.	2
4	Найперші технології навчання: які зміни відбулися у технологічному підході до навчання? Предметно-орієнтовані технології навчання.	2
5	Особистісно-орієнтовані технології навчання. Суцільність та організація проблемного навчання.	2
6	Інформаційно-комунікаційні технології в освіті. Сучасні технології оцінювання навчальних досягнень учнів.	2
	<i>Разом</i>	12

5. Завдання для самостійної роботи

№	<i>Назва теми</i>	Кількість годин
1	Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору	2
2	Принципи, глобалізації в освіті	3
3	Формальна і неформальна освіта	3
4	Національні системи розвитку освіти	3
5	Транснаціональні освітні корпорації	2
6	Освітні системи Європи: загальні тенденції	3
7	Освітня система Німеччини	2
8	Освітня система Великої Британії	2
9	Освітня система Франції	2
10	Освітня система Італії	2
11	Освітні системи країн Скандинавського півострова	3
12	Освітні системи країн Бенілюксу	3
13	Освітня система України у порівнянні з країнами Європи	2
14	Освітні системи країн Азії	2
15	Освітні системи США та Канади	2
16	Освітні системи країн Латинської Америки	2
17	Освітня система Австралії	2
18	Освітні системи країн Африки	2
19	Перспективи світової освітньої глобалізації	2
20	Зміст інноваційних педагогічних технологій активізації навчання	3
21	Методи та форми активізації навчального процесу	2
22	Інклюзивна освіта	2
23	Модульно-рейтингове навчання	2
24	Диференційоване навчання	2
25	Дистанційна система освіти	2
26	Організація проблемного навчання	3
27	Ділова гра. Ігрове проектування. Кейс-стаді	3
28	Інтерактивні методики	2
29	Історія виникнення інтерактивних методик	3
30	Синектика Дискусії	2
31	Рольові ігри	3
32	Кейс-метод	2
33	Метод портфоліо	2
34	Метод проектів	2
35	Типи практичних занять	3
36	Перспективи розвитку технологій активізації навчання у середній школі	2
	<i>Разом</i>	84

6. Методи навчання

Метод комп'ютеризованого навчання, лекції, консультації, практичні заняття, групова робота, ділові ігри, семінари, бесіди.

7. Методи контролю

Експрес-опитування, виконання практичних завдань, підсумкова контрольна робота.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Контрольна робота, передбач. навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1					Розділ 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5						
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	10		60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

9. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бордовская Н.В. Педагогіка / Н.В. Бордовская, А.А. Реан. – Спб. : Питер, 2001.
2. Василюк А.В. Нові педагогічні поняття: Англо-польськоукраїнський словник. – Ніжин: НДПУ, 1999.
3. Василюк А. Сучасні освітні системи: Навч. посіб. / А. Василюк, Р. Пахоцінський, Н.Яковець. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 139 с.
4. Ващенко Л.М. Школа Зарубіжжя: шляхи реформ / Л.М. Ващенко, Б.М. Жебровський. К: 2009. – 152 с.

5. Гершунский Б.С. Философия образования XXI века. (В поисках практико-ориентированных образовательных концепций). – М.: Совершенство, 1998. – 608 с.
6. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І.М. Дичківська. – К. : „Академвидав”, 2004. – 352 с.
7. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе / М.В. Кларин. – М., 1989.
8. Короткий енциклопедичний словник зарубіжних педагогічних термінів / За ред. І.Г. Тараненко, В.Ф. Мельниченко, Г.В. Степенко. – К.: ІСДО, 1995. – 68 с.
9. Кучеренко Д.Г. Стратегії розвитку освітніх систем країн світу: Монографія. / Д.Г. Кучеренко, О.В. Мартинюк К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 312 с.
10. Михайличенко М.В. Освітні технології: навчальний посібник / М.В. Михайличенко, Я.М. Рудик. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. – 583 с.
11. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному освітньому просторі: монографія / Н.М. Авшенюк, В.О. Кудін, О.І. Огієнко – К.: Пед. думка, 2011. – 232 с.
12. Олійник П.М. Передові педагогічні технології, дидактично-методичні особливості та можливості їх / П.М. Олійник // Метод навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / за ред. С.У. Гончаренка, П.М. Олійника. – К. : Вища шк., 2003. – 323 с.
13. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Рівне : Овід, 2012. – 352 с.
14. Пінчук В.М. Інноваційні процеси – підґрунтя проектування нових освітніх технологій / В.М. Пінчук // Освіта і управління. –1998. – Т. 2. – Число 3. – С.89
15. Педагогічні технології: наука – практиці : навч.-метод. підруч. /за ред. С.О. Сисоєвої. – К. : ВІПОЛ, 2002. – Вип. 1. – 281 с.
16. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія /за ред. С.О.Сисоєвої. – ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
17. Селевко Г.К. Современные образовательные технологи : учеб. пособ. / Г.К. Селевко – М. : Нар. образование, 1998. – 256 с.
18. Сисоєва С.О. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Рівне : Овід, 2012. – 352 с.
19. Стрельников В.Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ / В.Ю. Стрельников, І.Г. Бритченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.
20. Форбек М. Європейський стандарт шкільної освіти // Шлях освіти. – 1996. – № 1; 1997. – № 1. – С. 21–25.

Допоміжна література

1. Айзікова Л.В. Практично орієнтована підготовка вчителів у Великій Британії / Л.В. Айзікова // Педагогіка і психологія професійної освіти, 2005. – С. 165–174.
2. Афанасьев А.Н. Болонский процесс в Германии // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5. – С. 54–57.
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 374 с.
4. Зарубіжна система вищої освіти: навч. посібн. / авт. – упоряд. М.І. Гагарін. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 102 с.
5. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи). – К.: Грамота, 2003. – 216 с.
6. Лунячек В.Е. Деякі практичні питання управління освітою в США / В.Е. Лунячек // Нова педагогічна думка . – 2008. – № 1. – С. 16–20.
7. Самойленко В.М. Дидактика географії : монографія / В.М. Самойленко, О.М. Топузов, Л.П. Вішнікіна, І.О. Діброва. – К.: Ніка-Центр, 2013. – 570 с.
8. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К. І. С., 2003. – 296 с.
9. Фініков Т.В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т.В. Фініков. К: Таксон, 2002. 246 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України - <https://mon.gov.ua/ua>
2. Educational Era. Створюємо освітні онлайн-проекти - <https://www.ed-era.com>